

T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜ

ÜNİVERSİTE KÜTÜPHANELERİNİN 24 SAAT AÇIK TUTULMASI
HAKKINDA RAPOR

İSTANBUL, 2013

RAPOR:

Günümüzde üniversite kütüphanelerinden beklentiler her geçen gün artmaktadır. Üniversite kütüphaneleri ise bu beklentilere yanıt vermeye çalışmakta, bilgi patlamasının yarattığı ürünleri yani kitapları, e-kitapları, dergileri, tezleri, raporları, makaleleri, vb. yararlandırmaya sunmaya çalışmaktadır.

Üniversite kütüphanelerinin 24 saat (7/24) hizmet verip veremeyecekleri tartışması eski bir tartışmadır. Bu konuda çeşitli görüşler mevcuttur. Bu görüşlerden hangilerinin seçilip uygulamaya koyulacağı tamamen üniversitelerin mevcut durumları, gereksinimleri, stratejileri, vizyon ve misyonları ile ilgilidir.

Kanımızca bir üniversite kütüphanesinin 24 saat açık tutulabilmesi için

- **Kütüphanenin bulunduğu yerleşkenin kent merkezinden uzakta yer alması,**
- **Üniversite kütüphanesinin bulunduğu yerleşkede öğrenci yurdunun mevcut olması,**
- **Kullanıcılardan yoğun talep olması,**
- **Üniversitelerin olanaklarının uygun olması**

gereklidir.

Yoğun talep bulunması durumunda kent merkezinde bulunan üniversitelerin kütüphanelerinin gece belli bir saate kadar (örneğin 22:00, 23:00) açık tutulabileceği öngörülmektedir.

Bu şartlar sağlanmadığında hizmetin verimsizlik doğurduğu tespit edilmiş ve sistemin suistimale açık hale geldiği görülmüştür. Üniversite kütüphanesinin 24 saat açık tutulmasının, kütüphanenin salt “ders çalışma mekânı” olduğu algısını yerleştirebileceğini savunan görüşler de mevcuttur. Bu görüşlere göre kütüphanenin bilgi/belge hizmeti sunma, araştırma yapma, boş zamanları değerlendirme gibi işlevleri geri planda kalacak, ders çalışma mekânı olma işlevi öne çıkacaktır.

Öte yandan, gece mesailerinde üniversite ve kütüphane olanakları açısından sadeleştirmeye/indirime gidileceğine göre, standart kütüphanecilik hizmetlerinin tam olarak verilip verilemeyeceği kuşkuludur. Büyük oranda asgari hizmetler verilebileceğine göre sadeleştirilen hizmetlerin neler olacağı kesinleştirilmeli; üniversitenin ve kütüphanenin mevzuat ve politikalarına yansıtılmalıdır.

24 saat açık olacak üniversite kütüphaneleri için temel gereklilikler şu şekilde belirtilebilir:

- Gece mesaisini yürütecek ve üniversitenin/kütüphanenin büyüklüğüne göre sayısı belirlenecek kütüphane personeli,
- Olası arıza durumlarında teknik destek verebilecek bilgi işlem personeli,

- Üniversitenin/kütüphanenin güvenliği için ek güvenlik personeli,
- Yiyecek/içecek olanakları için gerekli personel ve donanım,
- Personelin ulaşım ihtiyacı için gerekli personel ve donanım,

Her ne kadar, gündüzleri üniversite kütüphanesini kullanma olanağı elde edemeyen/edemeyecek olan kişiler için olumlu bir yaklaşım olsa da, bu istisnasız her üniversitenin kütüphanesinin 24 saat çalışma sistemine geçmesini gerektirmeyecektir. Yukarıdaki koşulları sağlayan üniversitelerin kütüphanelerini bu esasa göre işletmelerinde bir sakınca görülmemektedir.

Saygılarımızla.

14.02.2013